O medio físico de España

Formación do territorio e principais unidades do relevo

A formación da Península Ibérica

A formación da Península Ibérica

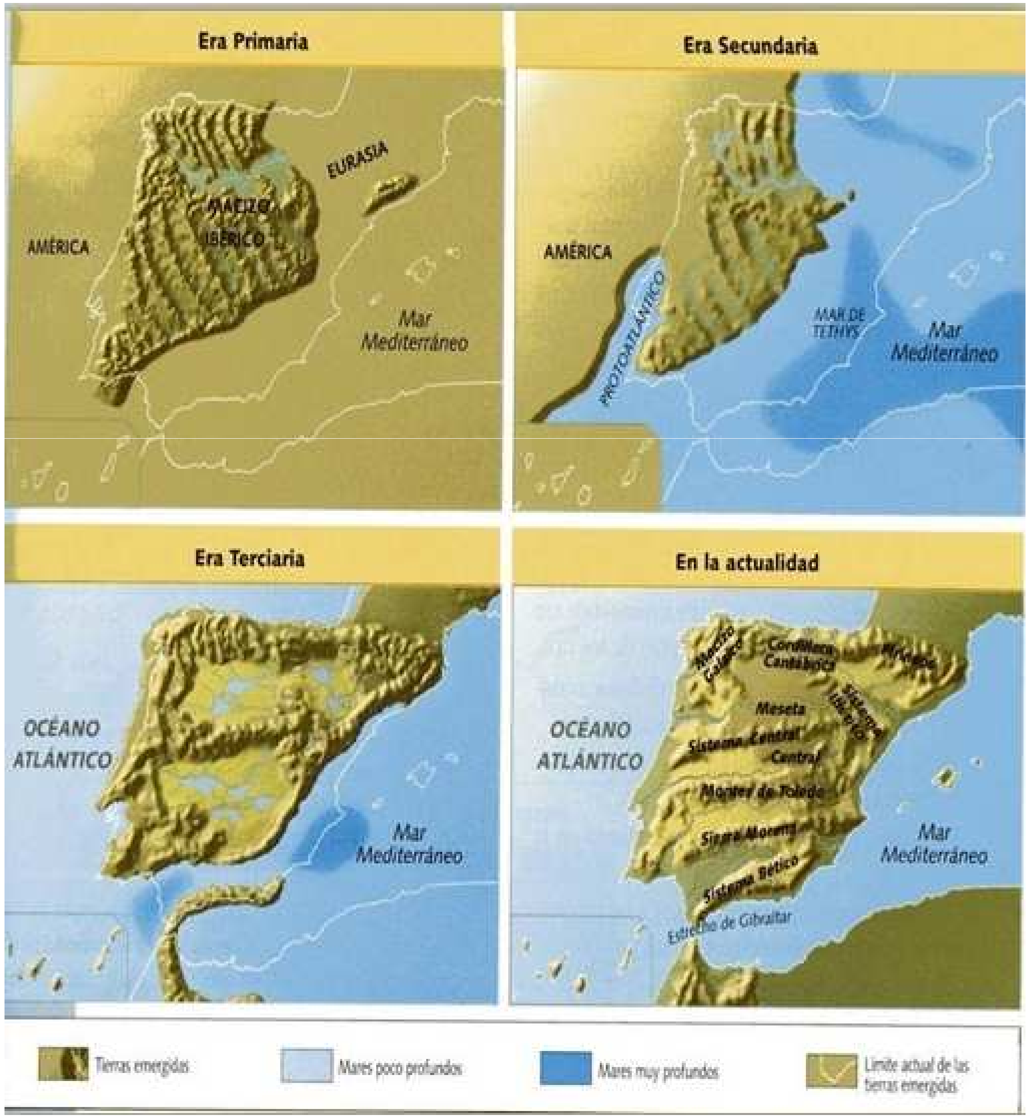

A formación da Península Ibérica

A formación da Península Ibérica

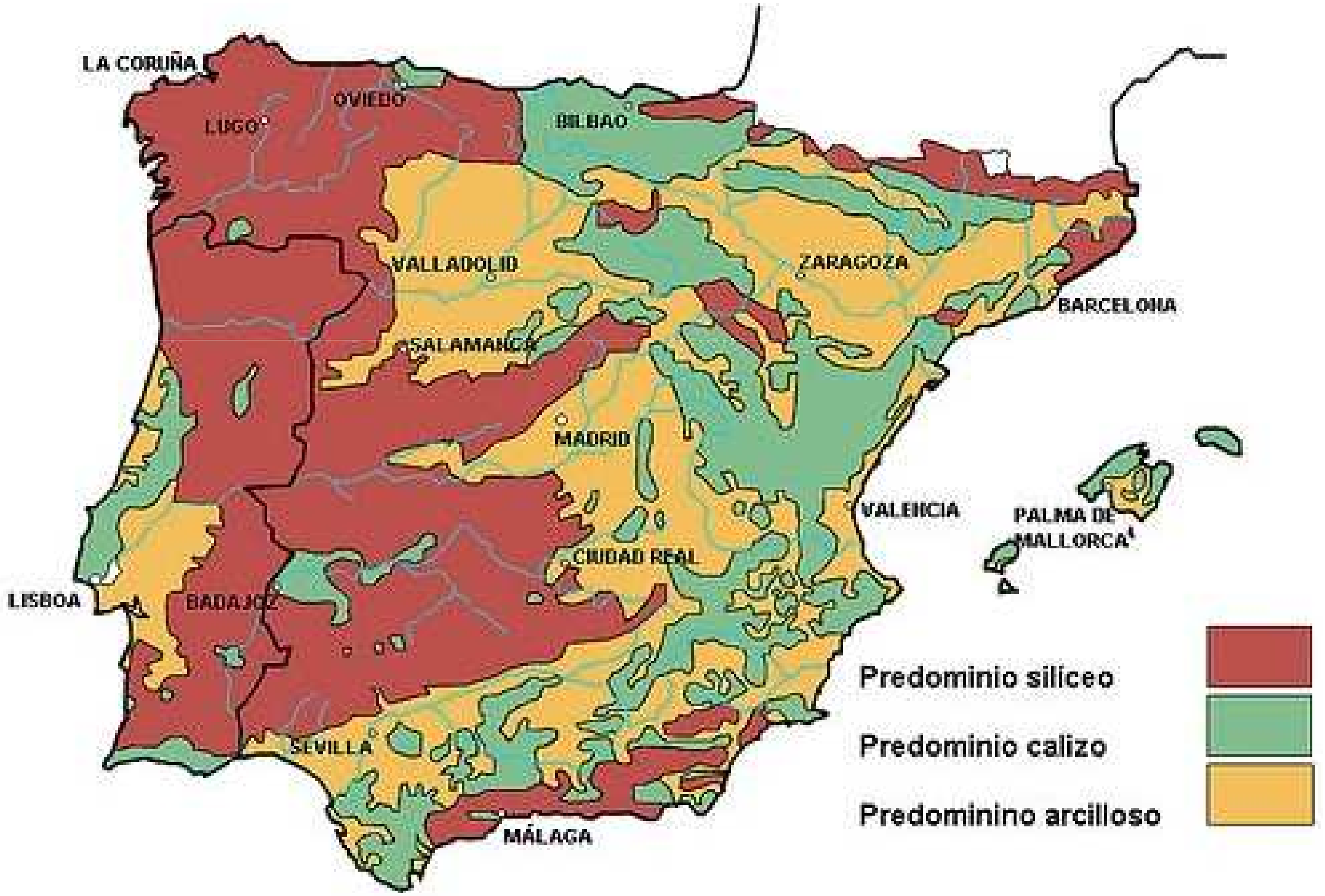

As grandes unidades do relevo

1. A MESETA
2. REBORDOS MONTAÑOSOS DA MESETA
3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA:
   - CORDILLEIRAS EXTERIORES
   - DEPRESIÓNS EXTERIORES

1. A MESETA

- É unha chaira elevada
- Ocupa o 75% da Península
- Altitude media de 550 m.
- Está lixeiramente inclinada cara o Océano Atlántico
- Dentro dela poden diferenciarse:
  - Antigo zócolo (chairas suavemente onduladas pola erosión)
  - Serras interiores da Meseta
  - Cuncas sedimentarias interiores

1. A MESETA

EL MAPA FÍSICO DE ESPAÑA
ANAYA
Mar Cantábrico
OCÉANO ATLÁNTICO
FRANCIA
PORTUGAL
CORDILLERA CANTÁBRICA
Macizo Galaico
SUBMESETA NORTE
Valle del Duero
SISTEMA CENTRAL
SISTEMA IBÉRICO
PIRINEOS
Depresión del Ebro
Montes de Toledo
SUBMESETA SUR
Vega del Guadiana
SIERRA MORENA
Depresión del Guadalquivir
SISTEMA BÉTICO
Cordillera Subbética
Cordillera Penibética
Cordillera Costero-Catalana
ISLAS BALEARES
Mar Mediterráneo
ARGELIA
MARRUECOS
OCÉANO ATLÁNTICO
ISLAS CANARIAS
ANDORRA

1. A MESETA

- Penechairas: antigo zócolo erosionado

1. A MESETA

- Serras interiores:
  - ➢Formadas por rochas antigas, de cumios suaves
  - ➢Sistema central e Montes de Toledo

1. A MESETA

- <u>Sistema central:</u>
  - Disposición SO-NL
  - Formada por varias serras: Gata, Guadarrama, Gredos, Somosierra e Ayllón
  - Divide a Meseta en Submeseta Norte e Submeseta Sur

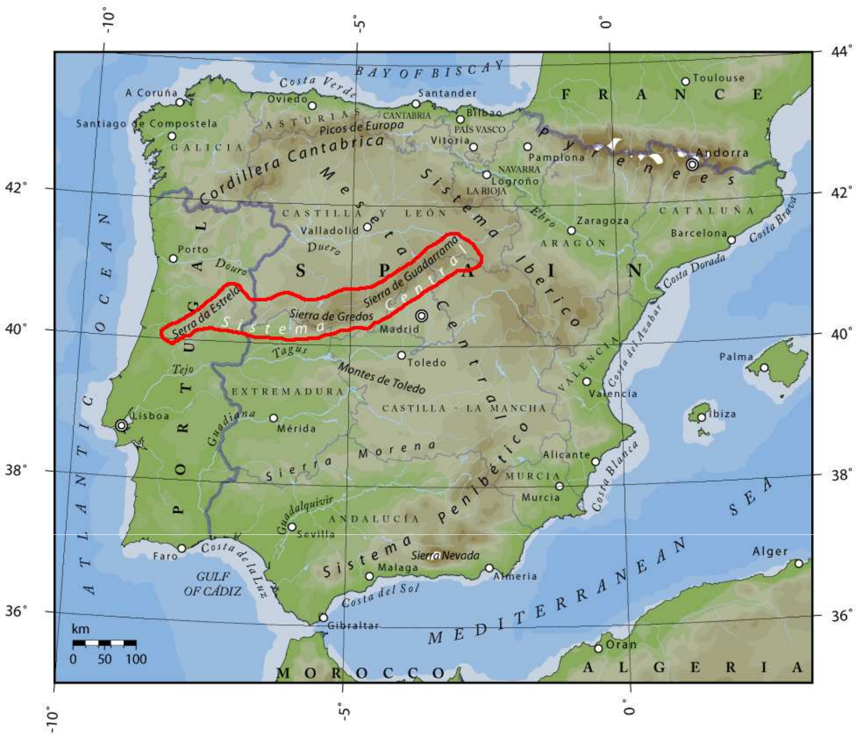

1. A MESETA

Juan Carlos García Codrón
Sierra de Guadarrama (Sistema Central)

1. A MESETA

- <u>Montes de Toledo:</u>
  - No centro da Submeseta Sur
  - Menor altitude que o Sistema Central

1. A MESETA

1. A MESETA

- <u>Cuncas sedimentarias interiores:</u>
  - Formadas por lagos interiores enchidas con sedimentos.
  - Son a Submeseta Norte e a Submeseta Sur.

1. A MESETA

- Submeseta Norte:
  - Altitude media de 750 m.
  - Percorrida de Leste a Oeste polo río Douro.

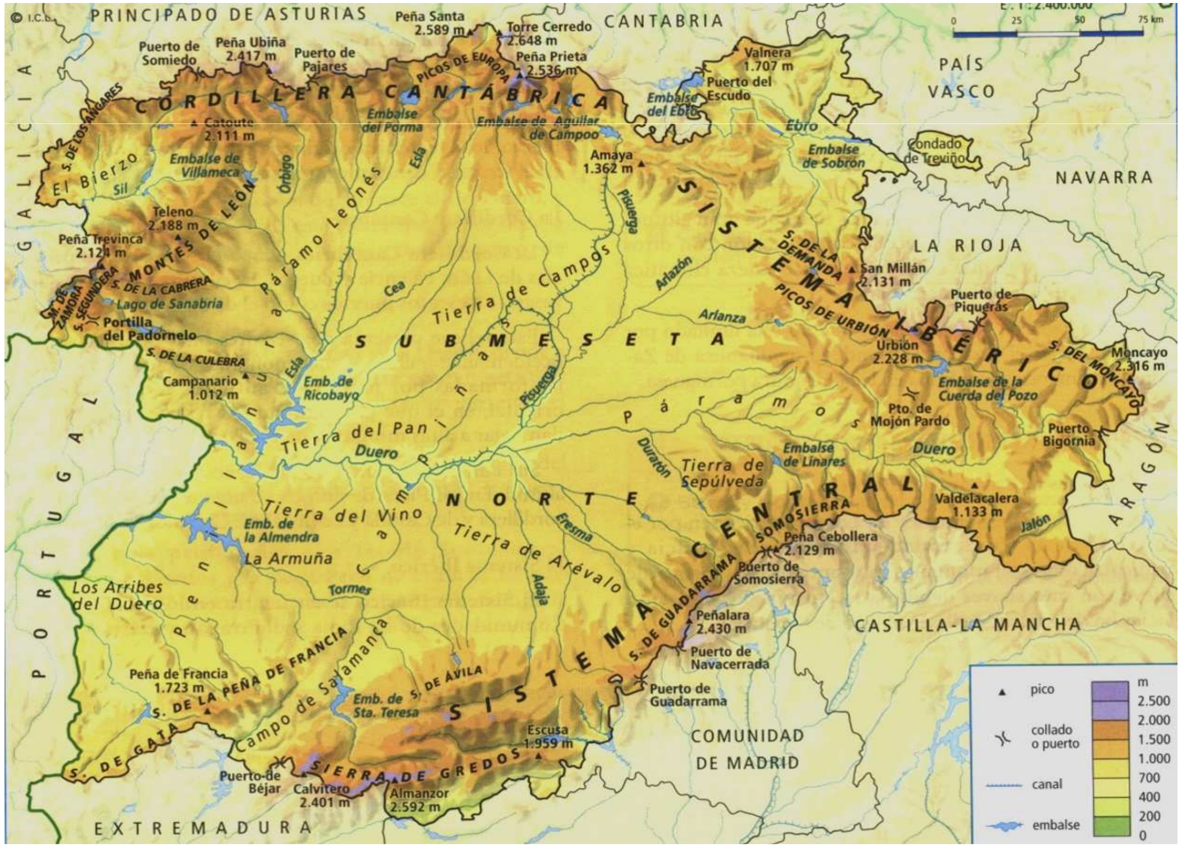

1. A MESETA

- Submeseta Norte: páramos

1. A MESETA

- Submeseta Norte: campiñas

1. A MESETA

- Submeseta Norte: río Douro

1. A MESETA

- <u>Submeseta Sur:</u>
  - Altitude media de 650 m.
  - Os Montes de Toledo separan a cunca do Texo, ao Norte, da do Guadiana, no Sur.

1. A MESETA

- Submeseta Sur: cunca do Texo

1. A MESETA

- Submeseta Sur: cunca do Guadiana

1. A MESETA

- Submeseta Sur: penechairas na zona oeste

2. BORDOS MONTAÑOSOS DA MESETA

- Sistemas montañosos que bordean a Meseta
- Compostos por:
  - Macizo galaico-leonés
  - Cordilleira Cantábrica
  - Sistema Ibérico
  - Serra Morena

2. BORDOS MONTAÑOSOS DA MESETA

- <u>Macizo galaico e Montes de León:</u>
  - Situados no Noroeste
  - Formados por materiais antigos
  - Presenta montañas redondeadas de pouca altura, moldeadas pola erosión, e cortadas por multitude de fallas.
  - As súas serras máis destacadas son <u>Segundera, Cabrera e Os Ancares</u>.

2. BORDOS MONTAÑOSOS DA MESETA

- Macizo galaico e Montes de León:

2. BORDOS MONTAÑOSOS DA MESETA

- Cordilleira Cantábrica:
  - Situada ao Norte da Meseta
  - Illa a Meseta da influencia do mar Cantábrico
  - Os ríos excavaron nela profundos e estreitos vales
  - Relevo moi abrupto.
  - De oeste a leste diferenciamos dous sectores:
    - **Macizo Asturiano (O)**. Nel localízanse os Picos de Europa, onde se alzan as maiores alturas (Torre Cerredo, 2.648 m.)
    - **Montañas santanderinas (L)**. As súas formas son máis suaves

2. BORDOS MONTAÑOSOS DA MESETA

- <u>Cordilleira Cantábrica:</u>

2. BORDOS MONTAÑOSOS DA MESETA

- <u>Cordilleira Cantábrica:</u>

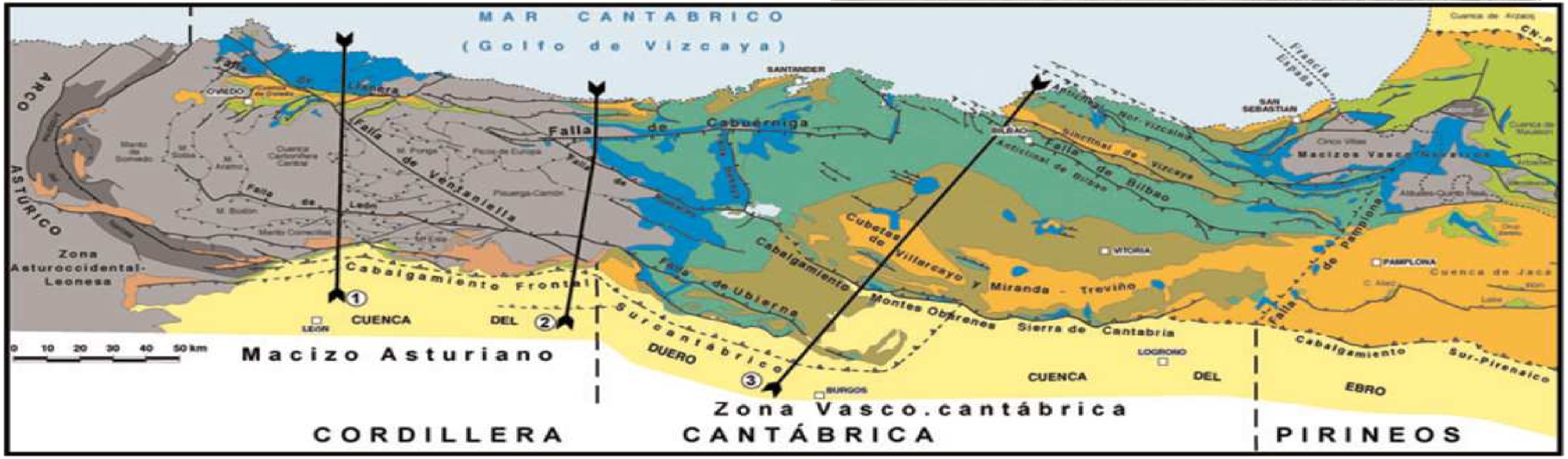

2. BORDOS MONTAÑOSOS DA MESETA

- <u>Cordilleira Cantábrica:</u>

2. BORDOS MONTAÑOSOS DA MESETA

- <u>Sistema Ibérico</u>
  - Situado ao NL da Meseta
  - Formado por varias serras
  - Dirección NO-SL

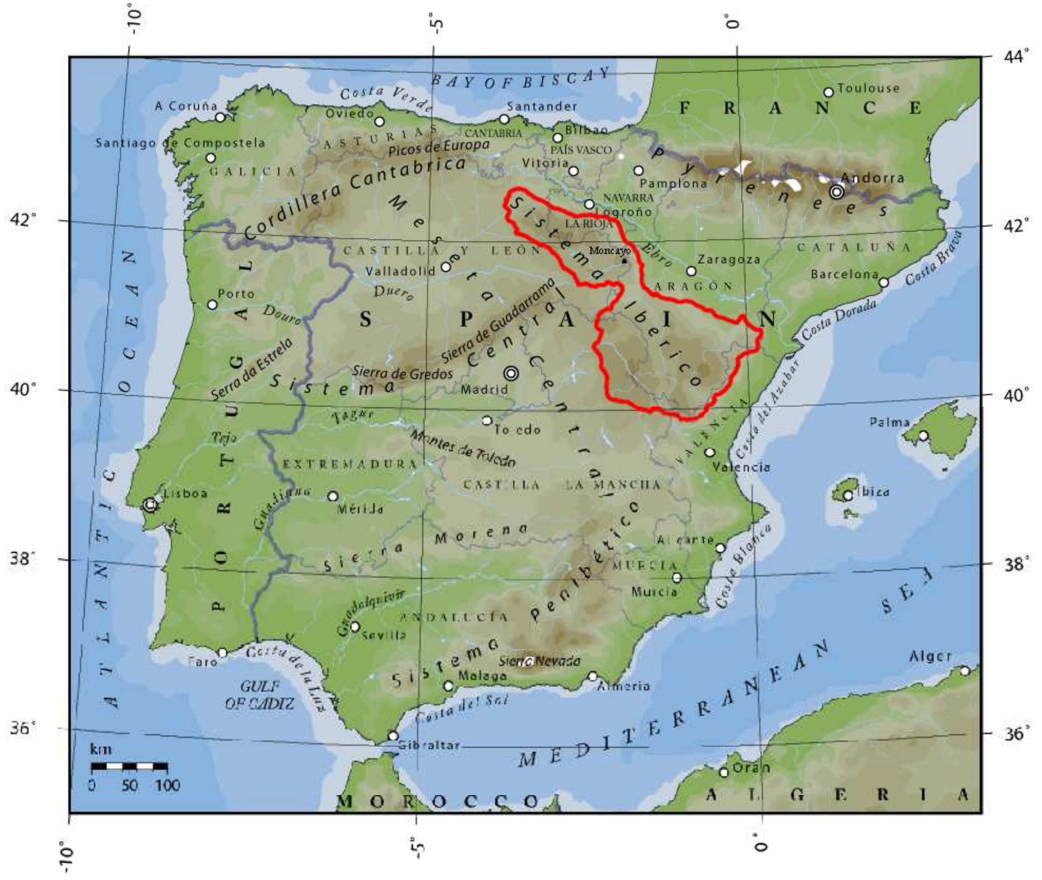

2. BORDOS MONTAÑOSOS DA MESETA

- <u>Sistema Ibérico</u>
  - Na súa metade norte, en serras como as de La Demanda, do Moncaio e nos Picos de Urbión, supéranse os 2.000 m. (Moncaio, 2.313 m).
  - A metade sur alberga serras máis baixas, como as de Albarracín, Gúdar, Maestrazgo e Serranía de Cuenca

2. BORDOS MONTAÑOSOS DA MESETA

- <u>Sistema Ibérico</u>

2. BORDOS MONTAÑOSOS DA MESETA

- <u>Serra Morena:</u>
  - Situada ao Sur da Meseta.
  - Especie de chanzo (escalón) que separa a Meseta do val do Guadalquivir.
  - O seu rochedo é antigo: montañas erosionadas e de escasa altitude (maiores cumios: sobre 1.300 m.)
  - As serras máis destacadas son Madrona, Pedroches e Aracena.

2. BORDOS MONTAÑOSOS DA MESETA

- <u>Serra Morena:</u>

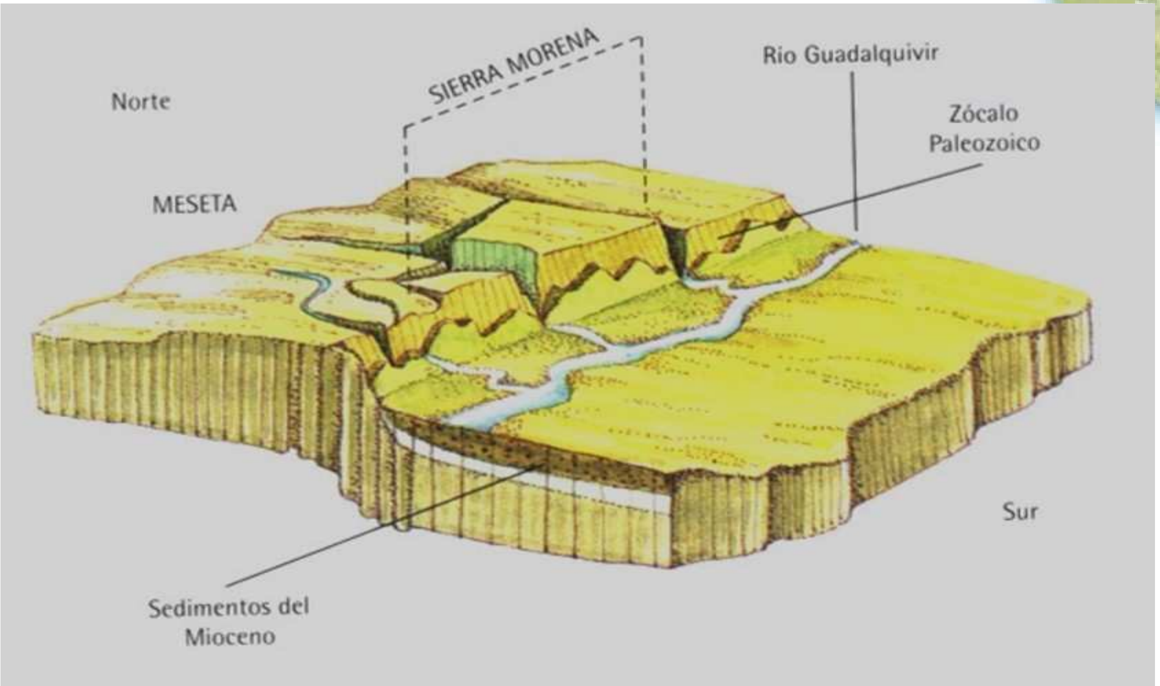

2. BORDOS MONTAÑOSOS DA MESETA

- Serra Morena

MAPA REALIZADO
POR
LUISA MARÍA ARIAS
AL NOROESTE
MONTES DE LEÓN
El Teleno con 2.188 m es su altura máxima.
Separan la Meseta de Galicia.
Máxima altura en los Picos de Europa: el pico Torre Cerredo (2.648 metros)
AL NORTE
CORDILLERA CANTÁBRICA
Separa la Meseta del mar Cantábrico.
Separa la Meseta de la depresión del Ebro.
La mayor altura está en el Moncayo (2.313 m)
LAS MONTAÑAS QUE BORDEAN LA MESETA
SISTEMA IBÉRICO
AL ESTE
DESTACAN:
Sierra de la Demanda,
Picos de Urbión,
Sierra del Moncayo,
Sierra de Albarracín,
Serranía de Cuenca y
Sierra del Maestrazgo.
Constituye un escalón que separa la Meseta de la Depresión del Guadalquivir.
SIERRA MORENA
Son montañas de escasa altura . La cima más alta es el Pico Bañuelas (1323m)
AL SUR

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>Cordilleiras exteriores:</u>
  - Pireneos
  - Cordilleira Costeiro Catalá
  - Sistemas Béticos

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>Os Pireneos:</u>
  - Pechan a Península polo Norte, dirección O-L.
  - De formación máis recente e relevo máis abrupto.

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- Os Pireneos:
  - Formados por varias estruturas:
    - O eixe: de rochedo antigo, a zona máis alta e abrupta. Contén o pico Aneto (3.404 m.)
    - Prepireneos: ao Sur do eixe. Menos altos e máis suaves que o eixe. Divídense en dúas aliñacións paralelas separadas por:
    - Depresión Media: separa os Prepireneos en Serras Interiores e Exteriores.

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>Os Pireneos:</u>

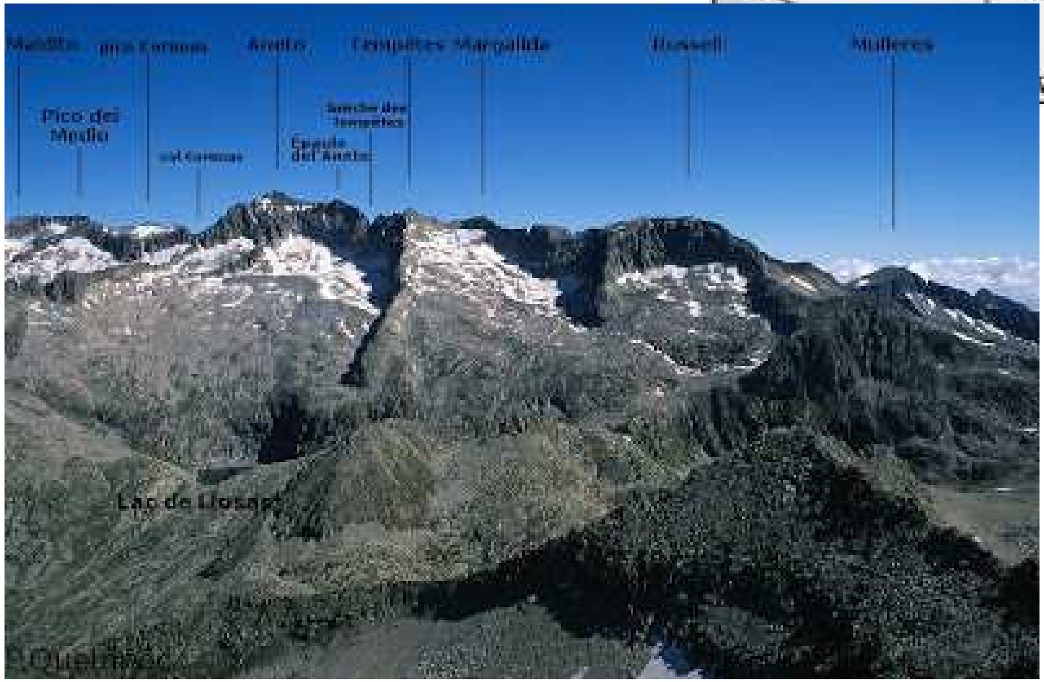

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>Os Pireneos:</u>

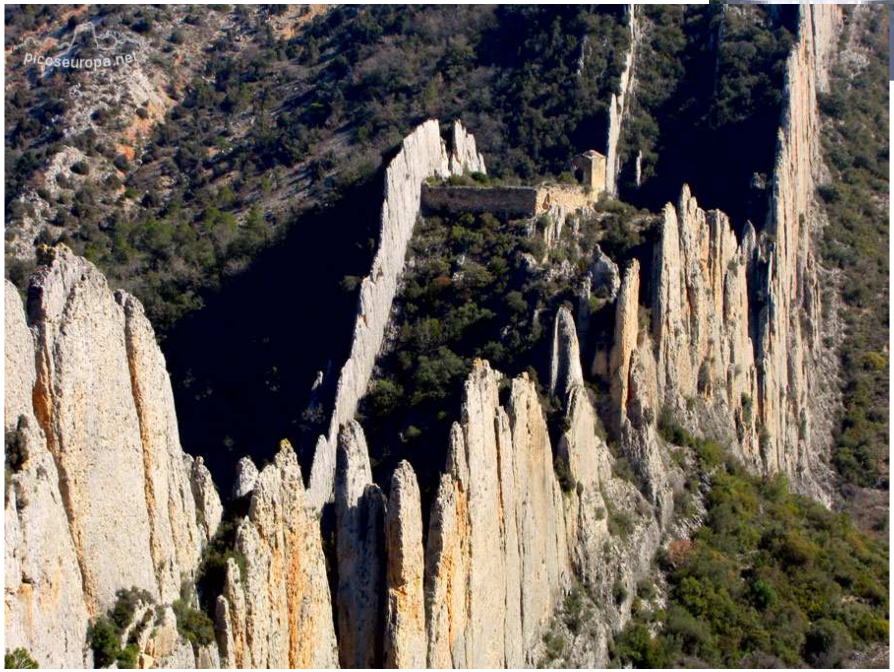

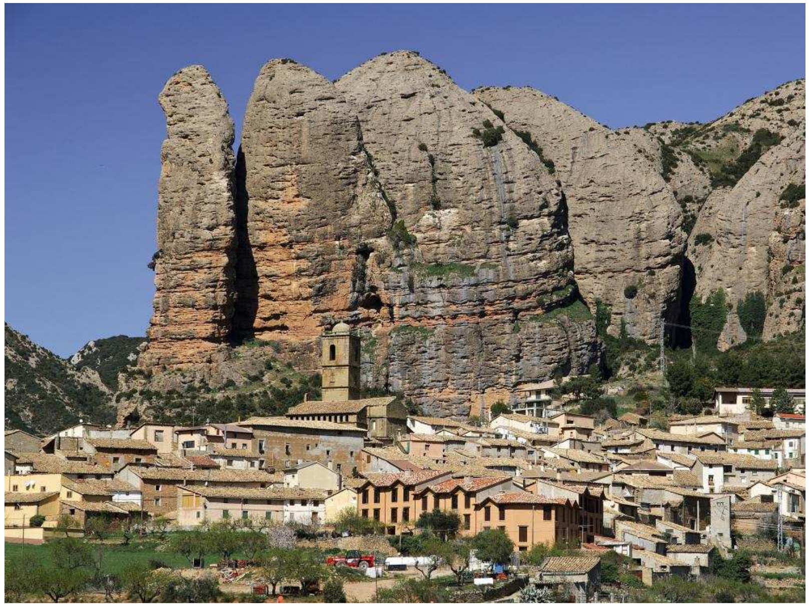

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>Cordilleira Costeiro-Catalá</u>
  - É unha transformación da zona oriental dos Pireneos.
  - Situada ao NL, dirección SO-NL.

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>Cordilleira Costeiro-Catalá:</u>
  - Formada por:
    - Cordilleira Litoral: próxima á costa, altitudes moderadas (non superan os 700 m.)
    - Cordilleira Pre-Litoral: cara o interior, con cumios máis elevados.
    - Depresión Pre-litoral:entre ambas cordilleiras.

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- Cordilleira Costeiro-Catalá

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>Sistemas Béticos:</u>
  - Situados no SL, dirección SO-NL
  - Sistema novo e complexo, formado por dúas cordilleiras: a Subbética e a Penibética.
  - Neles atópanse as maiores alturas da Península (Mulhacén, 3.479 m.)

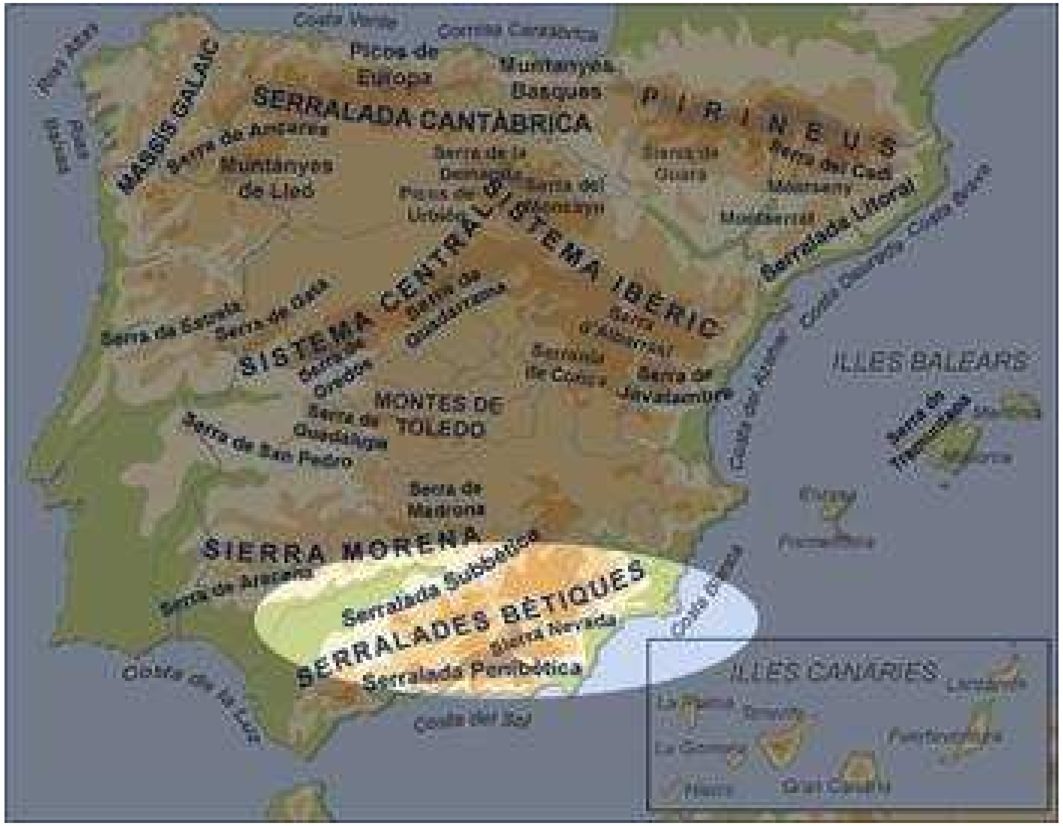

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- Sistemas béticos:

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>Depresións:</u>
  - Depresión do Ebro e do Guadalquivir

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>Depresión do Ebro:</u>
  - Situada no NL, entre os Pireneos e o Sistema Ibérico. Dirección NO-SL.
  - Percorrida polo río Ebro.
  - De gran extensión e forma triangular

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>Depresión do Ebro:</u>
  - Primeiro estivo ocupada polo mar.
  - Logo pechouse coa Cordilleira Costeiro-Catalana, transformándose nun gran lago.
  - Na era Terciaria o río Ebro abriuse paso cara o mar Mediterráneo.

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>Depresión do Ebro:</u>

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

Delta do Ebro

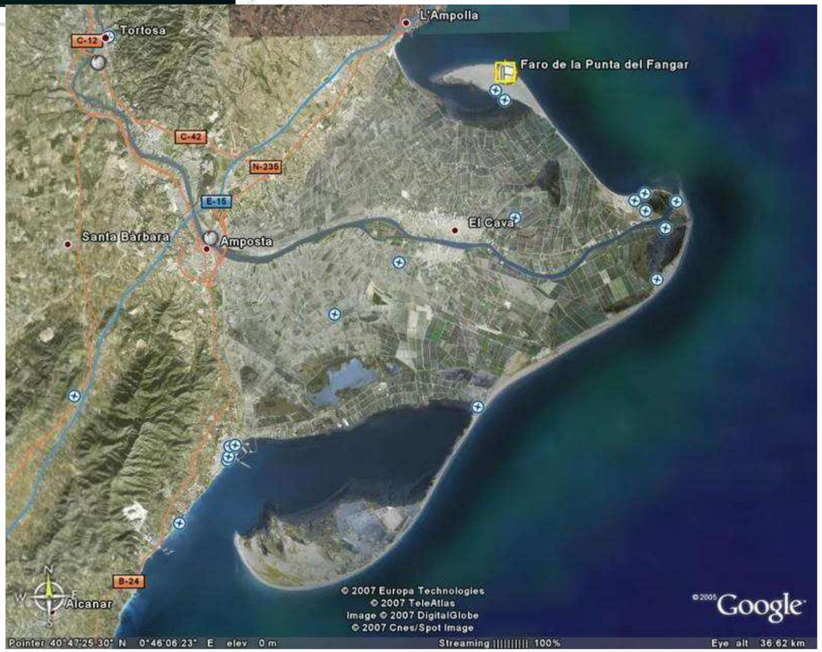

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- Depresión do Guadalquivir
  - Situada no SO, entre Serra Morena e os Sistemas Béticos. Dirección NL-SO.
  - Percorrida polo río Guadalquivir.
  - De gran extensión e forma triangular.
  - Aberta ao Océano Atlántico.

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- Depresión do Guadalquivir
  - Primeiro estivo aberta ao mar.
  - Despois converteuse nun lago litoral.
  - Máis tarde colmatouse con sedimentos, converténdose en marismas pantanosas.
  - Continuou enchéndose con sedimentos.

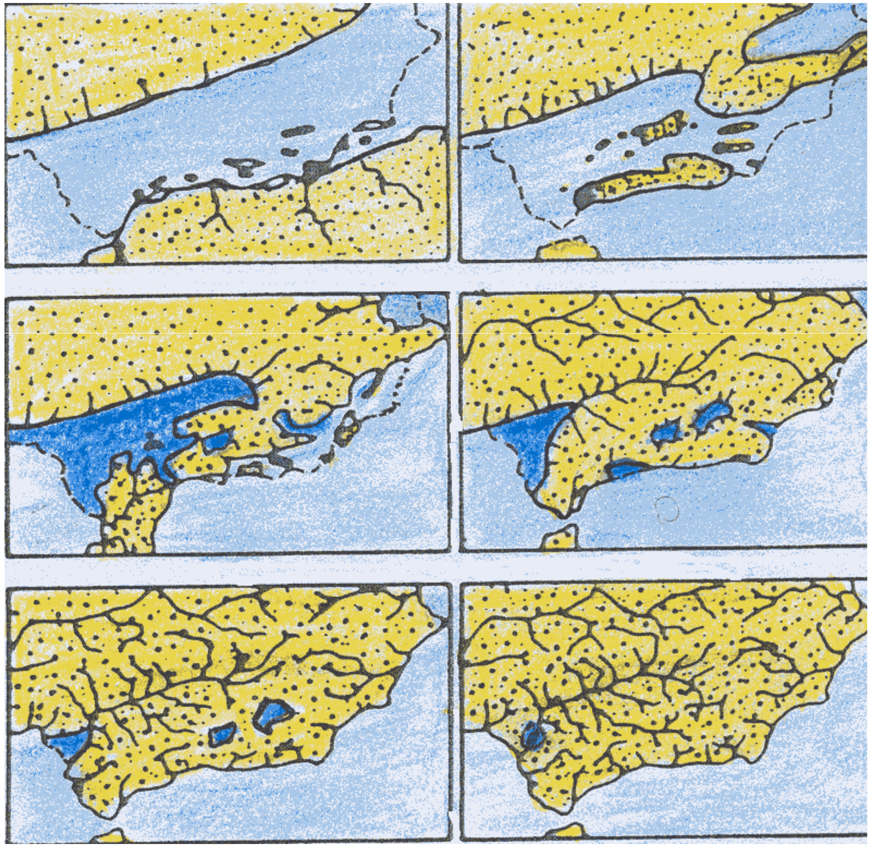

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>Depresión do Guadalquivir: </u>paisaxe de campiñas suavemente onduladas

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>Depresión do Guadalquivir:</u>

  A medida que nos achegamos ao Atlántico, a campiña vai dando paso a unha paisaxe de marismas, terras inundadas parcialmente polas augas do mar.

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- Os arquipélagos:
  - Arquipélago balear
  - Arquipélago canario

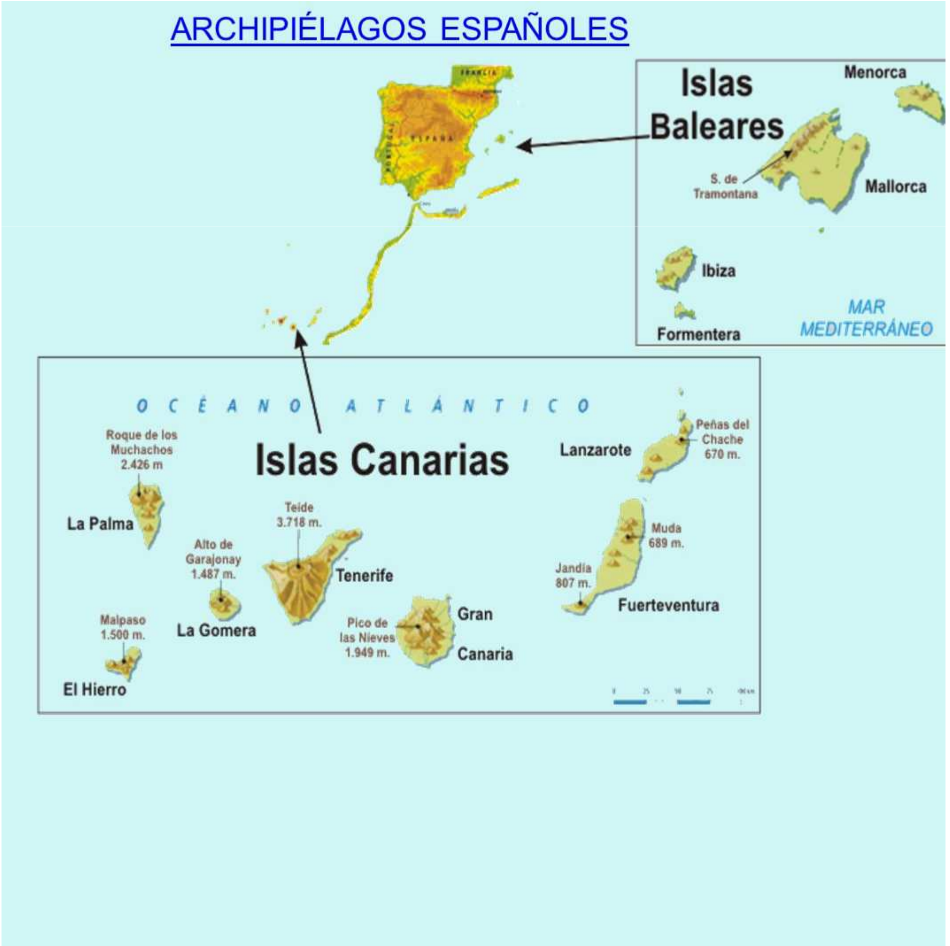

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>O arquipélago balear:</u>
  - Situado no Mar Mediterráneo, ao L da Península.
  - Consta de varias illas: Mallorca, Menorca, Ibiza, Formentera e Cabrera.

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>O arquipélago balear:</u>
  - A illa de Mallorca é a máis grande e nela atópase o relevo máis destacado das Baleares, a Serra de Tramuntana.
  - O centro da illa está ocupado por unha gran chaira.

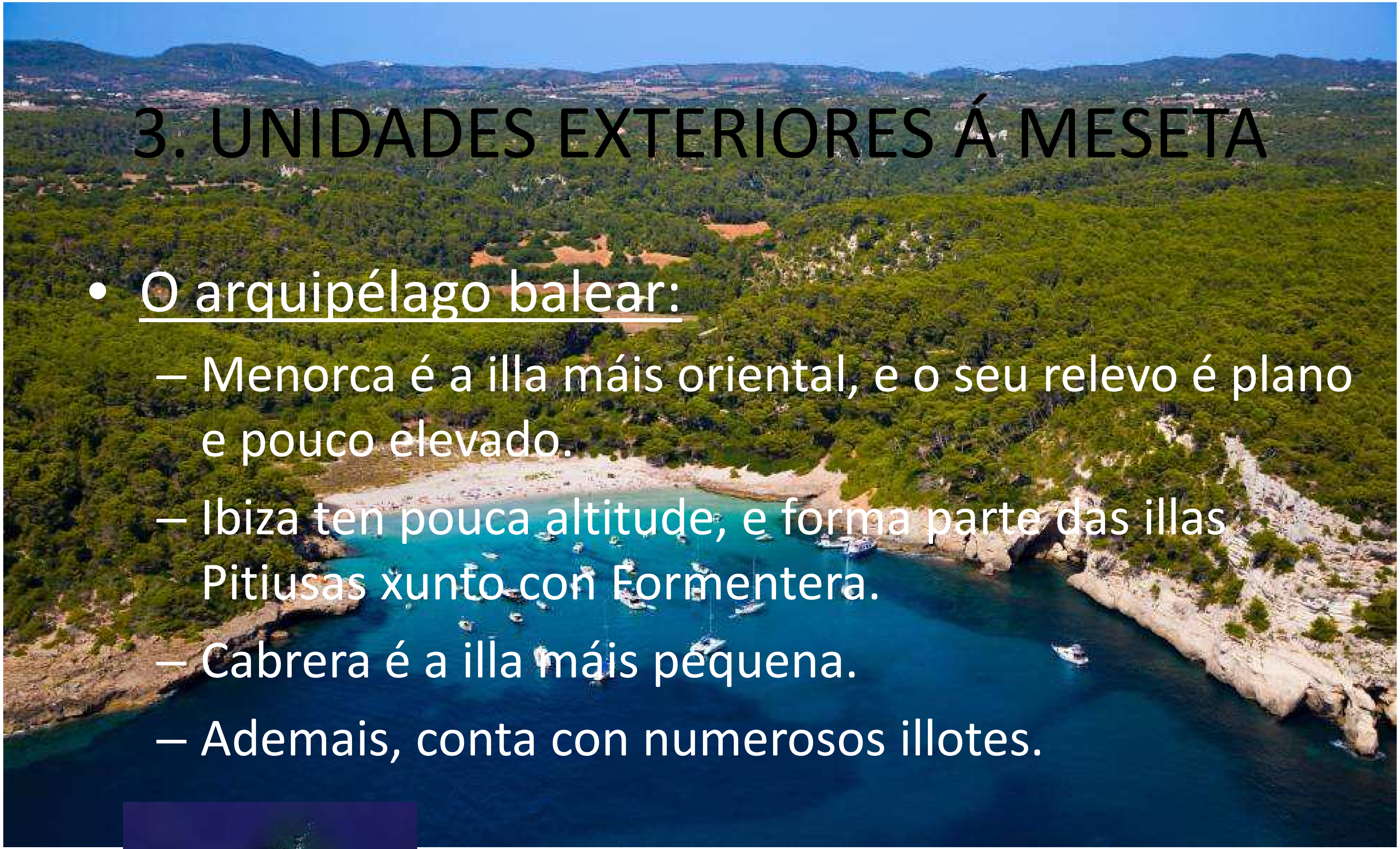

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- O arquipélago balear:
  - Menorca é a illa máis oriental, e o seu relevo é plano e pouco elevado.
  - Ibiza ten pouca altitude, e forma parte das illas Pitiusas xunto con Formentera.
  - Cabrera é a illa máis pequena.
  - Ademais, conta con numerosos illotes.

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>O arquipélago canario:</u>
  - Localízase no Océano Atlántico, fronte ás costas de África.
  - Son illas de orixe volcánica.
  - Consta de sete illas principais: Lanzarote, Fuerteventura, Gran Canaria, Tenerife, A Palma, A Gomera y Hierro. En Tenerife atópase o pico máis alto de España, o Teide, un antigo volcán de 3.718 m.

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- Arquipélago canario:
  - Lanzarote e Fuerteventura son as illas máis antigas e orientais.

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- Arquipélago canario:
  - Tenerife, que alberga o Teide, é a illa máis extensa.

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- <u>Arquipélago canario:</u>
  - En Gran Canaria, como na Gomera, a altitude vai descendendo desde o centro da illa cara ó litoral.

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- Arquipélago canario:
  - A Palma ten un relevo moi montañoso.
  - As maiores alturas alcánzanse no Norte, na Caldera de Taburiente.

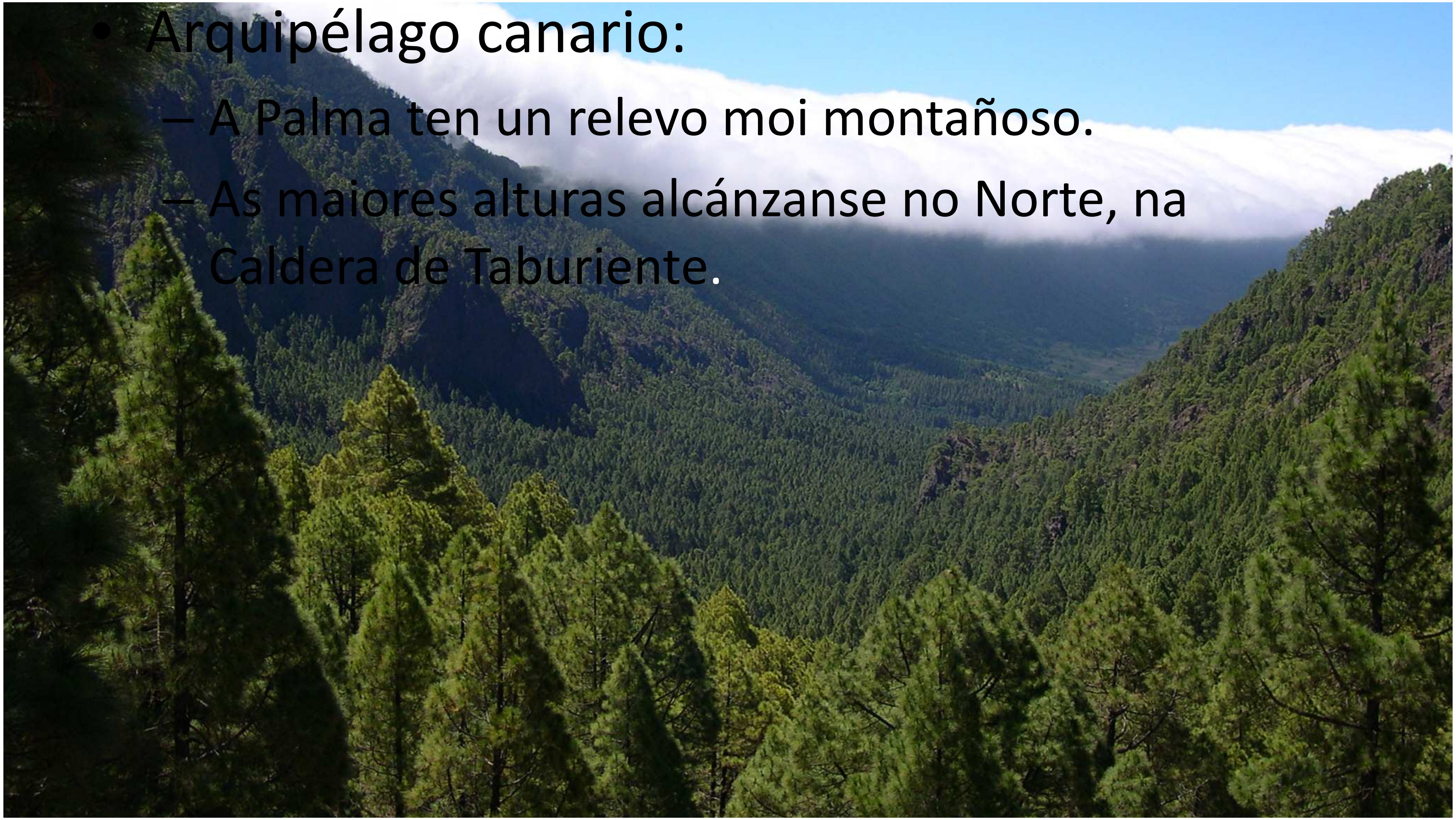

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- Arquipélago canario

3. UNIDADES EXTERIORES Á MESETA

- En El Hierro producíronse erupcións volcánicas recentes, no 2011.